

VÝBĚR HYBRIDŮ SLUNEČNICE PRO OSEV 2026

Ing. B. Málek, SPZO s.r.o.

Podle našich odhadů (prosinec 2025), lze předpokládat, že celková produkce podle známé plochy 20,676 tis. ha (dle ČSÚ) a odhadovaného průměrného výnosu 2,94 t/ha (aktuálního odhadu SPZO), by se měla pohybovat ve výši 60,787 tis. tun.

Čím se řídit při výběru hybridu:

1. Směr využití finální produkce

Olejný typ: hybrid pro zpracování na olej, žádoucí obsah tuku nad 44 %, obsah kyseliny linolové nad 62 %, situace 2025 dle šetření SPZO: osev okolo 18,8 tis. ha (cca 91 % z celkové plochy osevu slunečnice v roce 2025). V roce 2025 patřily mezi pět nejpěstovanějších hybridů tohoto typu v sestupném pořadí dle plochy osevu tyto hybridy: P63LE113 (E), P64LE162 (E), ES BELLA, LG 50.479 SX (E) a SY BACARDI CLP (všechny ze Společného evropského katalogu/dále jen SEK, vyjma hybridu ES BELLA, který byl registrován v ČR v roce 2014).

Krmný a potravinářský typ: hybrid se sníženým obsahem tuku (25-40 %) a obvykle s vyšší slupkatostí pro krmné účely. V roce 2025 zaujímal plocha slunečnice tohoto typu dle šetření SPZO okolo 0,85 tis. hektarů (cca 4 % z celkové plochy osevu slunečnice v roce 2025). V roce 2025 se pěstovaly u nás tyto krmné hybridy v sestupném pořadí dle plochy osevu: P64BB400, MILAN CL a ID SUNBIRD SII (všechny ze SEK).

High oleic typ (dále jen HO): V roce 2025 zaujímal pěstitelská plocha slunečnice tohoto typu dle našeho šetření okolo 1,1 tis. hektarů (cca 5 % z celkové plochy osevu slunečnice v roce 2025). V roce 2025 patřily mezi pěstované hybridy tohoto typu v sestupném pořadí dle plochy osevu tyto hybridy: ES IDILLIC HO, SY GRACIA CLP HO, SY BARILIO CL HO, LG 50.540 CLP HO a LG 54.92 CL HO (všechny ze SEK).

2. Zastoupení hybridů dle použitelnosti v jednotlivých technologiích:

V pěstování podílu konvenčních hybridů dochází ve srovnání s rokem 2024 k dalšímu poklesu plochy a to z více jak 28 % ploch na necelých 18 % v roce 2025. Ve srovnání s rokem 2024 bylo zjištěno, že nedošlo v roce 2025 k významnější změně dle našeho šetření, podílu pěstovaných hybridů vhodných pro Clearfield® a Clearfield Plus® technologii z celkové plochy osevu slunečnicí. Zastoupení hybridů vhodných pro Clearfield® technologii bylo z jejich celkového podílu jen okolo 4 % (podobně jako v roce 2024: 6 %) a hybridů vhodných pro Clearfield Plus® technologii okolo 23 % (2024: 25 %). Nejrychleji a nejvíce co do zastoupení hybridů roste segment podílu pěstovaných hybridů vhodných pro Express® technologii a to z podílu okolo 41 % v roce 2024 na téměř 55 % v roce 2025 z celkové plochy osevu.

Mezi nejpěstovanější hybridy konvenčního typu se zařadily v sestupném pořadí dle plochy osevu tyto hybridy: ES BELLA (registrace ČR), SY CHRONOS, RGT WOLFF, LG 54.78 a ES AGORA (všechny ze SEK).

Mezi pět nejpěstovanějších hybridů vhodných pro Clearfield® a Clearfield Plus® technologii se v roce 2025 zařadily v sestupném pořadí dle plochy osevu: SY BACARDI CLP (pátý nejpěs-

tovanější hybrid v ČR v roce 2025), SY ONESTAR CLP, ES JANIS CLP, CONQUEST CLP a LG 50.550 CLP (všechny ze SEK).

Mezi pět nejpěstovanějších hybridů vhodných pro Express® technologii se v roce 2025 zařadily v sestupném pořadí dle plochy osevu: P63LE113 (nejpestovanější hybrid v ČR v letech 2022, 2023, 2025 a druhý nejpěstovanější hybrid v roce 2024), P64LE162 (druhý nejpěstovanější hybrid v ČR v roce 2025), LG 50.479 SX (E) (čtvrtý nejpěstovanější hybrid v ČR v roce 2025), P62LE122 a SUOMI HTS (E) - všechny ze SEK a v homozygotní verzi SU/SU.

Výše uvedené 3 HT technologie se podílely v r. 2025 více jak 82 % z celk. plochy osevu slunečnicí v ČR (2024: více jak 71 %).

3. Dosahovaný výnos a odpovídající kvalitativní ukazatele

Významná je především ročníková stabilita, obsah tuku, dosahovaný obsah a složení mastných kyselin.

4. Odolnost (tolerance) proti hospodářsky významným chorobám

Odolné/tolerantní hybridy (hybridy s pomalým nástupem chorob) poskytují stabilnější výnosy bez ohledu na průběh ročníku a obecně nevyžadují tak vysokou intenzitu fungicidní ochrany. Hodnocení hospodářsky nejvýznamnějších houbových chorob je uvedeno vždy v grafu po jednotlivých sledovaných vybraných patogenech ze čtyř použitelných lokalit u zkoušených hybridů v POP SPZO ČR 2025 ve sborníku „Výsledky pokusů SPZO v sezóně 2024/25“ na straně 134-135.

5. Výška rostlin

Z pohledu výše škod způsobených pohybem portálových postřikovačů v porostech slunečnice nabývá výška rostliny na praktickém významu. Lze tak v praxi zjišťovat uplatňování především hybridů s nižším, anebo středně vysokým vzrůstem, jak je prezentováno v průměru ze čtyř použitelných lokalit na základě pozorování v POP SPZO 2025 v grafu 4.

6. Sklizňová vlhkost

Od 4. 2. 2020 platí zákaz používání přípravků s účinnou látkou diquat pro pěstitele slunečnice. To znamená, že jsme ztratili možnost využití velmi účinné formy desikace porostů slunečnice. Jen pro představu, za 18 let (za období 2001-2019) se v průměru 57 % (situace 2025: již jen cca 6 % ploch bylo po aplikaci přípravku KABUKI) pěstitelských ploch slunečnice v ČR desikovalo a to nejčastěji právě přípravky s účinnou látkou diquat. Na základě této skutečnosti se pěstitelé v praxi v posledních šesti letech tak obvykle více orientují na hybridy s kratší délkou vegetace, to znamená na hybridy ze sortimentu velmi raného (situace 2021: 13 %, 2022: 19 %, 2023: 21 %, 2024: 24 % a 2025: 23 %), ale přede-

vším raného (situace 2021: 67, 2022: 62 %, 2023: 57 %, 2024: 54 % a 2025: 57 %) a jen přibližně 20 % ze sortimentu středně raného. Průměrnou sklizňovou vlhkost zkoušených hybridů ze čtyř použitelných lokalit prezentuje graf 5.

Vlastní výběr hybridu pro osev 2026

Pro správný výběr hybridů slunečnice potřebujeme věrohodné informace, a čím víc jich budeme mít, tím lépe pro nás.

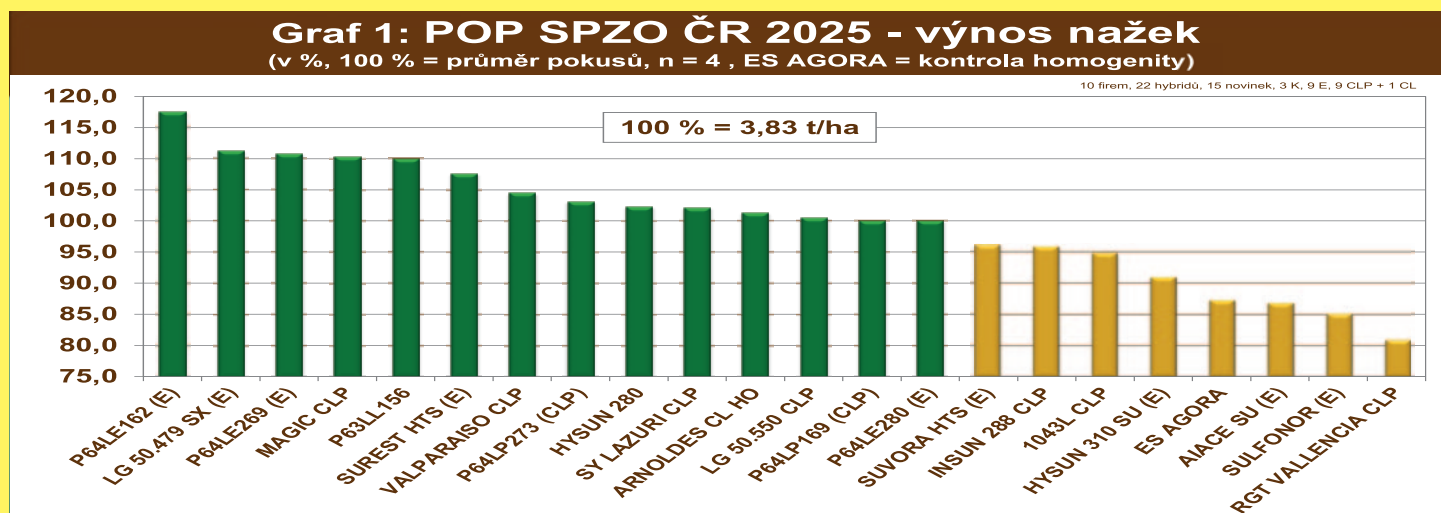
Možné zdroje věrohodných informací:

- 1) **Maloparcelkové pokusy v registračních zkouškách ÚKZÚZ**, které však již nebyly od roku 2020 pro nezáměrně osivářských firem založeny. Takže jsme o tento zdroj informací přišli.
- 2) **Poloprovozní pokusy s hybridy slunečnice zakládáné SPZO** - výnos zkoušených hybridů je vždy vztažen k celkovému průměru pokusů v procentech a podléhá statistickému zpracování s prezentací vždy jen z použitelných lokalit (v roce 2025 byly čtyři použitelné lokality). V rámci pokusné lokality (od roku 2022 šest pokusných lokalit SPZO v ČR, z toho tři lokality na Moravě a tři v Čechách) je umístěna třikrát vnitřní kontrola homogenity pozemku,

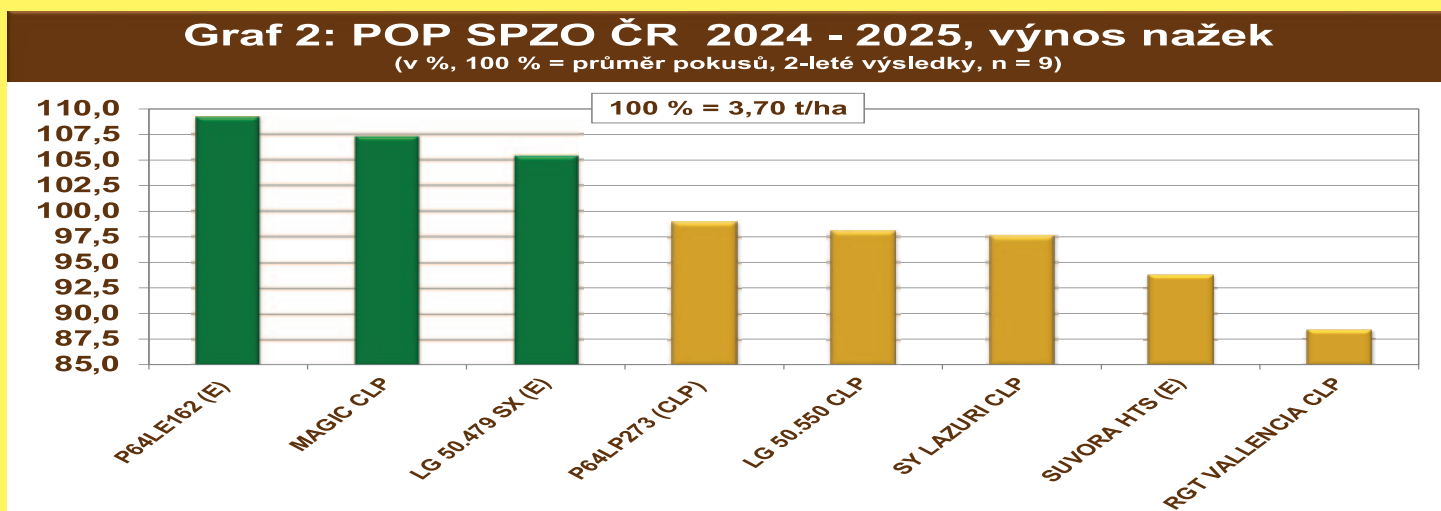
kteřá se každoročně mění. Touto kontrolou byl v roce 2025 v POP SPZO ČR hybrid ES AGORA.

- 3) V pokusech bylo dle výběru zástupců deseti osivářských firem umístěno v roce 2025 dvacet jedna hybridů olejného typu a jeden hybrid s příponou HO („high oleic“ s vyšším podílem kyseliny olejové v oleji). Celkem do těchto pokusů bylo v roce 2025 umístěno patnáct novinek v prvním roce zkoušení.

Skupinu zkoušených hybridů je možno rozdělit na konvenční hybridy v celkovém počtu tentokrát jen tří hybridů, dále pak skupinu devíti hybridů s příponou CLP (Clearfield Plus® - registrovaná technologie pro použití pro vybrané hybridy ve slunečnici s využitím přípravku PULSAR PLUS/LISTEGO PLUS). Dále pak v pokusech byl umístěn jeden hybrid s tolerancí k účinné látce imazamox s příponou CL (Clearfield® - registrovaná technologie pro použití pro vybrané hybridy ve slunečnici s využitím přípravku PULSAR 40/LISTEGO/MAZA 4% SL). Pro Express® technologii bylo zkoušeno celkem devět hybridů a to v homozygotní verzi (poznámka: homozygotní verze = SU/SU, s vysokou tolerancí k účinné látce tribenuron-methyl, účinná látka přípravku EXPRESS 50 SX).

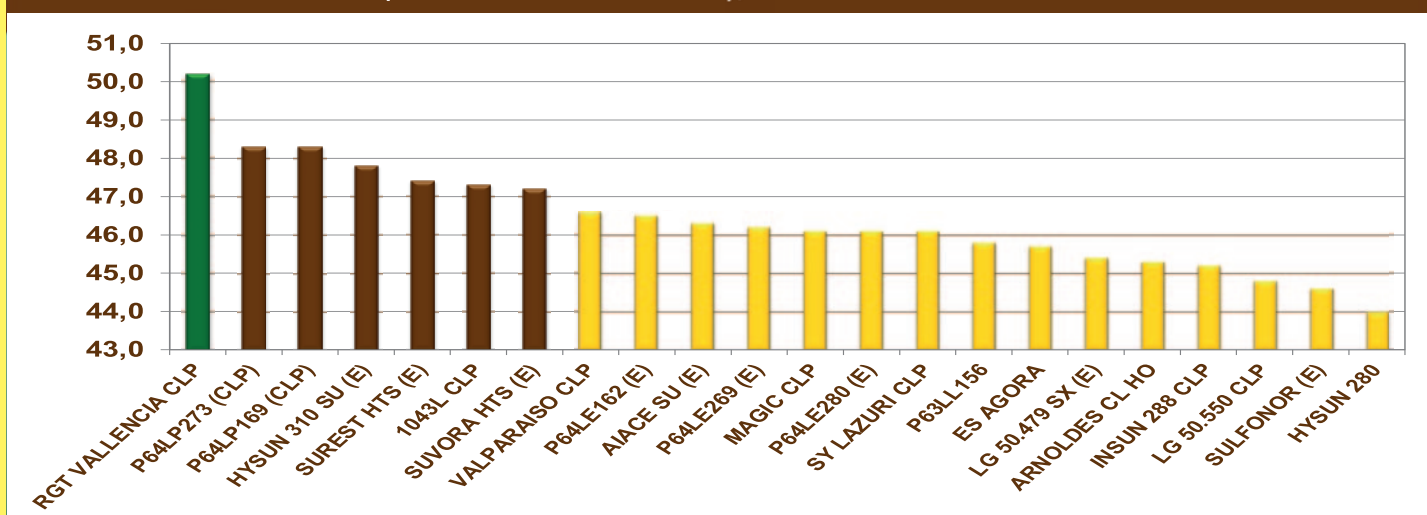

Graf 1 - jednoleté (2025) průměrné výnosy hybridů ze čtyř použitelných lokalit v procentech vztaženy na průměr použitelných pokusů.

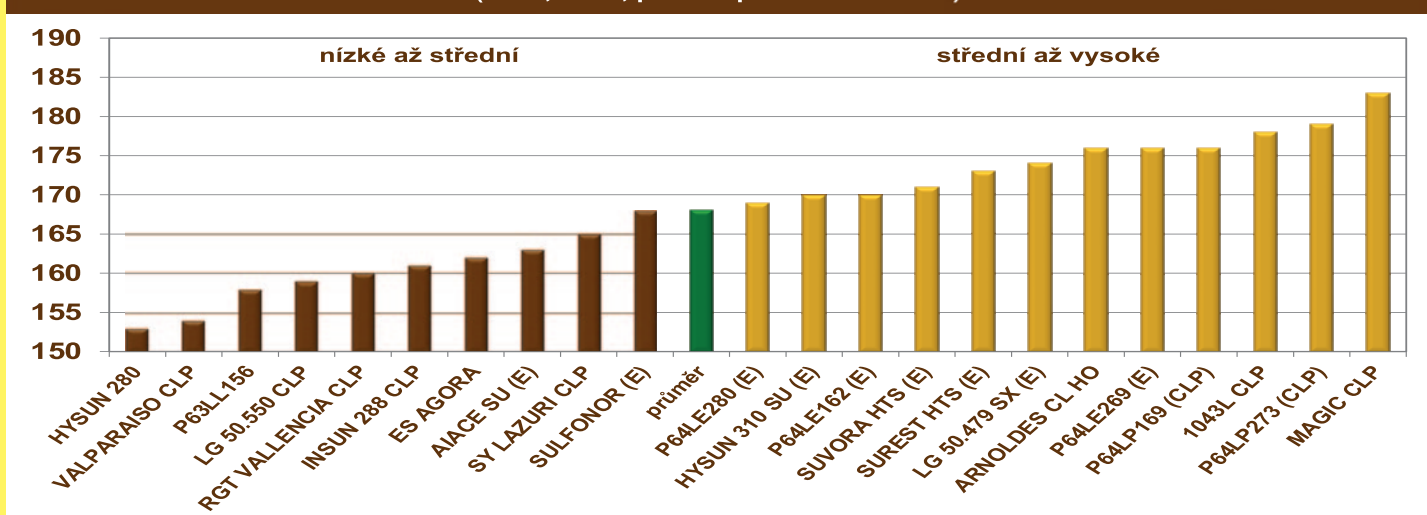
Graf 2 - dvouleté (2024-2025) průměrné výnosy hybridů z devíti použitelných lokalit v procentech vztaženy na průměr pokusů. S ohledem na měnící se každoroční strukturu zkoušených hybridů slunečnice v pokusech SPZO (viz počet novinek v roce 2025) není možné prezentovat, a to platí i pro rok 2025, víceleté výsledky s plnohodnotným počtem hybridů.

Graf 3: POP SPZO ČR 2025 - průměrná olejnatost (v % na 92% sušinu, n =), ČSN: minimálně 44 %

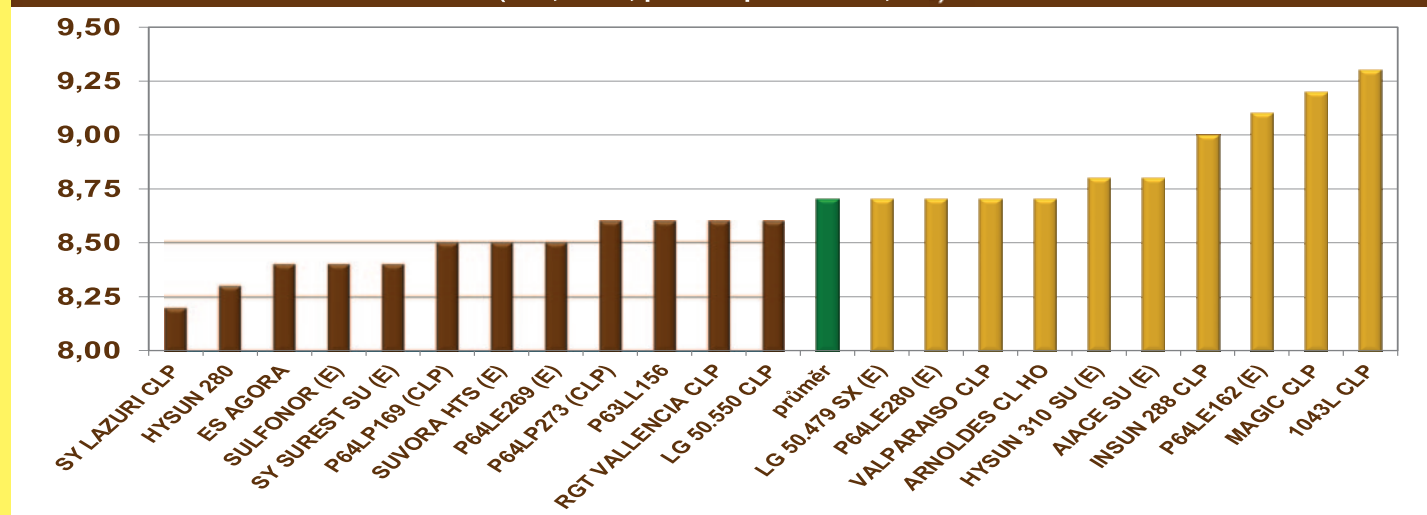
Graf 3 - jednoletá (2025) průměrná olejnatost hybridů při 92% sušině ze čtyř použitelných lokalit (lokalita/hybrid/průměr ze dvou měření) v procentech.

Graf 4: POP SPZO ČR 2025 - průměrná výška rostlin (v cm, n = 4, průměr pokusů = 168 cm)

Graf 4 - jednoletá (2025) průměrná výška rostliny (v cm) ze čtyř použitelných lokalit, přičemž průměrná výška z těchto lokalit všech hybridů byla 168 cm.

Graf 5: POP SPZO ČR 2025 - průměrná sklizňová vlhkost (v %, n = 4, průměr pokusů = 8,7 %)

Graf 5 - jednoletá (2025) průměrná sklizňová vlhkost nažek (v %) ze čtyř použitelných lokalit, přičemž průměrná sklizňová vlhkost všech hybridů byla 8,7 %.